

Załącznik do Uchwały nr
Rady Miejskiej w Rzepinie
z dnia

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY RZEPIN
NA LATA 2021-2023

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	2
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	5
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	6
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE.....	9
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	9
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM	11
3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE	17
IV. CELE I ZADANIA.....	21
V. FINANSOWANIE PROGRAMU	30
VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.....	30
SPIS WYKRESÓW	32

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażającym te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszającym ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującym szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i niepełnosprawne, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

Wyodrębnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Jedną z nich jest przemoc fizyczna, która obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.

Następnym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna, która odznacza się sprawowaniem przez sprawcę kontroli nad ofiarą i przyjmuje formę wyśmiewania poglądów, religii, pochodzenia, narzucania własnych poglądów, karania poprzez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stałą krytykę, wmawiania choroby psychicznej, izolację społeczną (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domagania się posłuszeństwa, ograniczania snu i pożywienia, degradacji werbalnej (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowania gróźb itp.

Kolejnym rodzajem przemocy jest przemoc seksualna, która polega na wymuszaniu pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia seksualnego oraz demonstrowaniu zazdrości i krytyce zachowań seksualnych.

Innym rodzajem przemocy jest przemoc ekonomiczna, która obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny. Rodzajem przemocy jest również zaniedbywanie, które wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych, odrzuceniem emocjonalnym.

Przemoc dzieli się również na gorącą, czyli taką, która naładowana jest furją, złością, gniewem, jest pełna ekspresji oraz przemoc chłodną, która stosowana jest bez gniewu, z premedytacją, jest uporządkowana, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara itp.

W świetle polskiego prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W jej myśl osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych

z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Wobec osób stosujących przemoc w rodzinie podejmuje się natomiast środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzepinie. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat oraz diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza cele i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując m.in. realizatorów poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta i szósta część programu zawierają informacje na temat sposobu finansowania i wdrażania dokumentu oraz prowadzenia jego monitoringu przy wykorzystaniu przygotowanego w części czwartej dokumentu zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rzepin na lata 2021-2023 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rzepin i umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej program osłonowy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Rzepin jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie lubuskim, w powiecie słubickim, w polsko-niemieckiej strefie przygranicznej. W obrębie powiatu słubickiego sąsiaduje z gminami: Cybinka, Górzycza, Ośno Lubuskie i Słubice oraz Torzym (w powiecie sulęcińskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 191,11 km², co stanowi 19,12% powierzchni powiatu, a w jej skład wchodzi miasto Rzepin oraz 10 sołectw: Drzeńsko, Gajec, Kowalów, Lubiechnia Mała, Lubiechnia Wielka, Radów, Serbów, Starków, Starościn, Sułów. Siedziba władz gminy znajduje się w Rzepinie.

Obszar gminy zlokalizowany jest w rejonie Pojezierza Lubuskiego. Przez miasto przepływa Ilanka, prawobrzeżny dopływ Odry. Krajobraz gminy jest urozmaicony, w okolicy znajdują się liczne jeziora polodowcowe, a blisko połowę powierzchni stanowią lasy tzw. Puszczy Rzepińskiej.

Gminę Rzepin charakteryzuje bardzo korzystny zewnętrzny układ komunikacyjny. Przez jej teren przebiegają 2 drogi krajowe – autostrada A2 ze zjazdem do miasta oraz DK nr 92 łącząca Rzepin z Poznaniem i Warszawą, a także 3 drogi wojewódzkie – nr 134, nr 137 i nr 139. Sieć komunikacyjną gminy uzupełniają drogi powiatowe oraz gminne. Na terenie gminy krzyżują się linie kolejowe ruchu pasażerskiego i towarowego ze wschodu na zachód i z północy na południe. Rzepin położony jest w odległości 20 km od Słubic, 70 km od Gorzowa Wielkopolskiego, 80 km od Zielonej Góry, 120 km od Berlina i 150 km od Poznania.

Na koniec 2019 roku gmina liczyła 9.714 mieszkańców, w tym 4.908 kobiet. Większość osób (6.505) zamieszkiwała miasto. W ostatnich latach widoczny jest systematyczny spadek liczby ludności – przyrost naturalny w latach 2018-2019 był ujemny (-30 i -6), podobnie jak saldo migracji (-48 i -61). W populacji mieszkańców gminy przybywa osób starszych. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w 2019 roku wyniósł 22,4 i był wyższy niż w latach poprzednich; wzrósł także odsetek osób w wieku 65+ (z 14,4 w 2017 r. do 15,4 w 2019 r.) Zmiany te powodują postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej.

Do głównych funkcji gminy Rzepin pod względem przeznaczenia i użytkowania terenów należą rolnictwo oraz leśnictwo, natomiast wiodące funkcje gospodarcze wynikają z przygranicznego położenia gminy i są nimi: transport,

składowanie, łączność i usługi. Liczącą się dziedziną jest także obsługa ruchu turystycznego. W strukturze użytkowania gruntów użytki rolne zajmują 38,1%, w tym grunty orne 33,7%. Lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 53,5% powierzchni gminy.

W 2019 roku liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie była wyższa niż w latach poprzednich (1.038 w 2017 r., 1.033 w 2018 r., 1.085 w 2019 r.). Zdecydowana większość z nich znajdowała się w rękach prywatnych (968 w 2017 r., 959 w 2018 r., 1.010 w 2019 r.). W 2019 roku do wiodących branż w gminie należały: handel i usługi w zakresie napraw (257 podmiotów), budownictwo (163), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (135) oraz transport i gospodarka magazynowa (116).

W latach 2017-2019 liczba osób bezrobotnych w gminie ulegała wahaniom (102 w 2017 r., 67 w 2018 r., 84 w 2019 r.). Wśród osób pozostających bez pracy w latach 2017-2018 większość stanowili mężczyźni (58 w 2017 r., 35 w 2018 r.) natomiast w 2019 roku – kobiety (41). W 2019 roku udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym był niewielki i niższy niż w 2017 roku, lecz wyższy niż w 2018 roku (1,7% w 2017 r., 1,1% w 2018 r., 1,4% w 2019 r.). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2017-2019 liczba posiadających zatrudnienie mieszkańców gminy Rzepin zwiększyła się (z 2.275 w 2017 r. do 2.504 w 2019 r.; liczba osób pracujących na 1.000 mieszkańców wyniosła odpowiednio 232, 244 i 258).

W 2019 roku w gminie Rzepin oddano do użytku 16 nowych mieszkań. Na każdych 1.000 mieszkańców przypadało więc 1,65 nowych lokali i była to wartość znacznie niższa od wartości dla województwa lubuskiego i Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Rzepin stanowiło 3.435 nieruchomości. Na każdych 1.000 mieszkańców przypadało zatem 355 mieszkań i była to wartość również znacznie niższa od wartości dla województwa lubuskiego oraz mniejsza od średniej dla całej Polski. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne, 99,2% mieszkań w gminie przyłączonych było do wodociągu, 97,9% wyposażonych było w ustęp spłukiwany, 95,4% posiadało łazienkę, 77,8% korzystało z centralnego ogrzewania, a 19,6% z gazu sieciowego.

Na koniec 2019 roku liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminnych wyniosła 221 i była mniejsza niż w latach poprzednich (237 w 2017 r., 227 w 2018 r.). W kolejnym roku nastąpił dalszy spadek – do 215.

Jednocześnie na zbliżonym poziomie pozostawała liczba mieszkań socjalnych (po 40 w latach 2017-2018, 39 w 2019 r., 38 w 2020 r.).

Gmina posiada bazę oświatową, na którą składają się 2 szkoły podstawowe oraz 3 przedszkola (w tym 1 niepubliczne). Gmina prowadzi również samorządowe liceum i żłobek. W Rzepinie znajduje się również Technikum Leśne, dla którego organem prowadzącym jest Minister Środowiska.

Działalność kulturalna w gminie ogniskuje wokół Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rzepinie oraz jej 2 filii – w Kowalowie i Lubiechni Wielkiej. Aktywną działalność kulturalną w gminie prowadzi również Koło Gospodyń Wiejskich w Drzeńsku .

Działalność sportową na terenie gminy Rzepin prowadzą miejskie oraz działające przy jednostkach oświatowych szkolne kluby sportowe, a także stowarzyszenia kultury fizycznej. Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie sprzyja infrastruktura sportowa obejmująca m.in.: Miejski stadion sportowy i Halę widowiskowo-sportową w Rzepinie, Halę widowiskowo-sportową w Kowalowie, Kompleks boisk sportowych „Orlik” z kortem tenisowym w Rzepinie, a także boiska sportowe w Rzepinie, Kowalowie, Drzeńsku, Lubiechni Wielkiej i Radowie.

W gminie Rzepin funkcjonują 3 zakłady opieki zdrowotnej, Zespół Ratownictwa Medycznego oraz działają 2 apteki i 1 punkt apteczny. Specjalistyczne świadczenia zdrowotne, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarскую dla mieszkańców gminy realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. Prof. Zbigniewa Religi w Słubicach Sp. z o.o. (ul. Nadodrzańska 6, 69-100 Słubice), który na terenie gminy Rzepin posiada Przychodnię Lekarza Rodzinnego oraz Dział fizjoterapii.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie, a nad bezpieczeństwem publicznym jej mieszkańców czuwają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Rzepinie. Sektor pozarządowy funkcjonujący w gminie reprezentuje ponad 20 organizacji, w tym organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, kluby i zespoły sportowe oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono 2 ankiety z następujących placówek oświatowych: Zespół Szkół w Rzepinie (ul. Wojska Polskiego 30, 69-110 Rzepin) i Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Kowalowie (ul. Rzepińska 10, 69-110 Rzepin).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Obie ankietowane placówki prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy; dzieje się to głównie poprzez obserwację, wywiady i badania ankietowe. Pedagodzy pozyskują także informacje z analiz zapisów pedagoga i psychologa szkolnego.

Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie dopuszczają się zachowań agresywnych i przemocy na terenie szkoły; głównie jest to przemoc psychiczna polegająca na wyzwiskach i wykluczeniu z grupy. W ocenie pedagogów występujące przypadki przemocy mają charakter jednostkowy i sporadyczny.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez pedagogów i psychologów, warsztaty i spotkania

ze specjalistami (np. policjantami), odbywają się lekcje wychowawcze dotyczące przeciwdziałania przemocy, konsultacje indywidualne. Najmłodsze dzieci edukowane są poprzez zajęcia integracyjne. Obie placówki monitorują zachowania uczniów podczas przerw.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoły prowadzą pracę indywidualną głównie rozwijającą kompetencje emocjonalno-społeczne. Uczniowie i ich rodzice dotknięci problemem mają zapewnioną pomoc psychologiczną i pedagogiczną, prowadzone są rozmowy wspierające i motywujące; mogą być także kierowani na terapię i do specjalistycznych placówek. Szkoły są też przygotowane do udzielania informacji na temat instytucji świadczących wsparcie osobom dotkniętym i stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Obie szkoły podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Rzepinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach, Komisariat Policji w Rzepinie oraz kuratorzy w Sądzie Rejonowym w Słubicach.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły, a także zwiększyć ilość zajęć ze specjalistami w zakresie kształtowania kompetencji społecznych, tolerancji, komunikacji i rozwiązywania problemów. Należy także rozszerzyć działania informacyjne na temat agresji i przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy w tym zakresie.

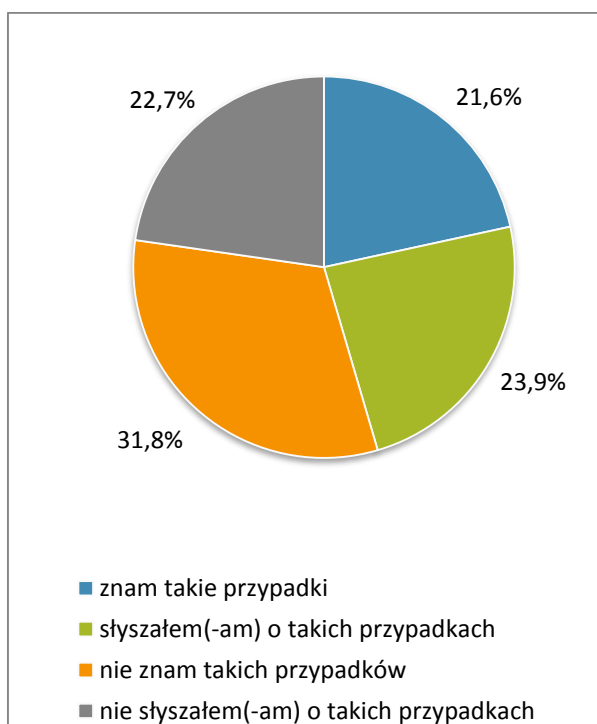
2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrz Miasta i Gminy, Zastępcę Burmistrza Miasta i Gminy, Sekretarza Miasta i Gminy, Skarbnika Miasta i Gminy, Zastępcę Skarbnika Miasta i Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miasta i Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła.

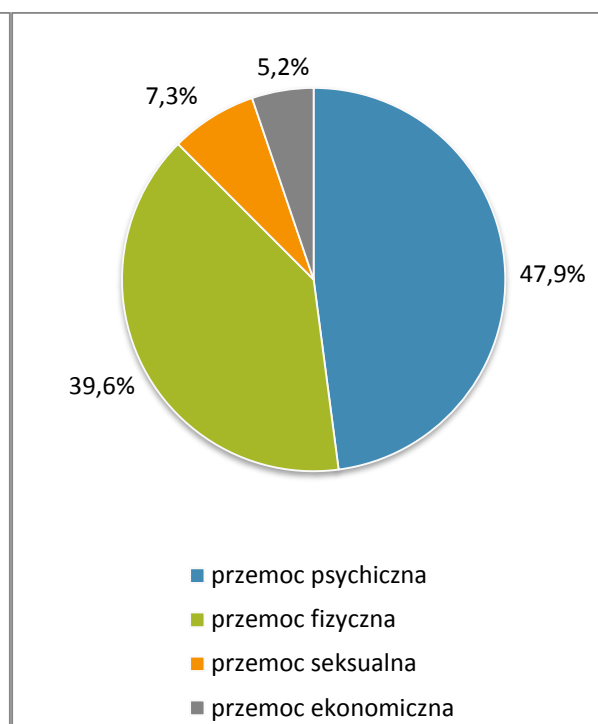
Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiet, które zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza i jego Zastępcy, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 91 wypełnionych anonimowo ankiet.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?

Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?

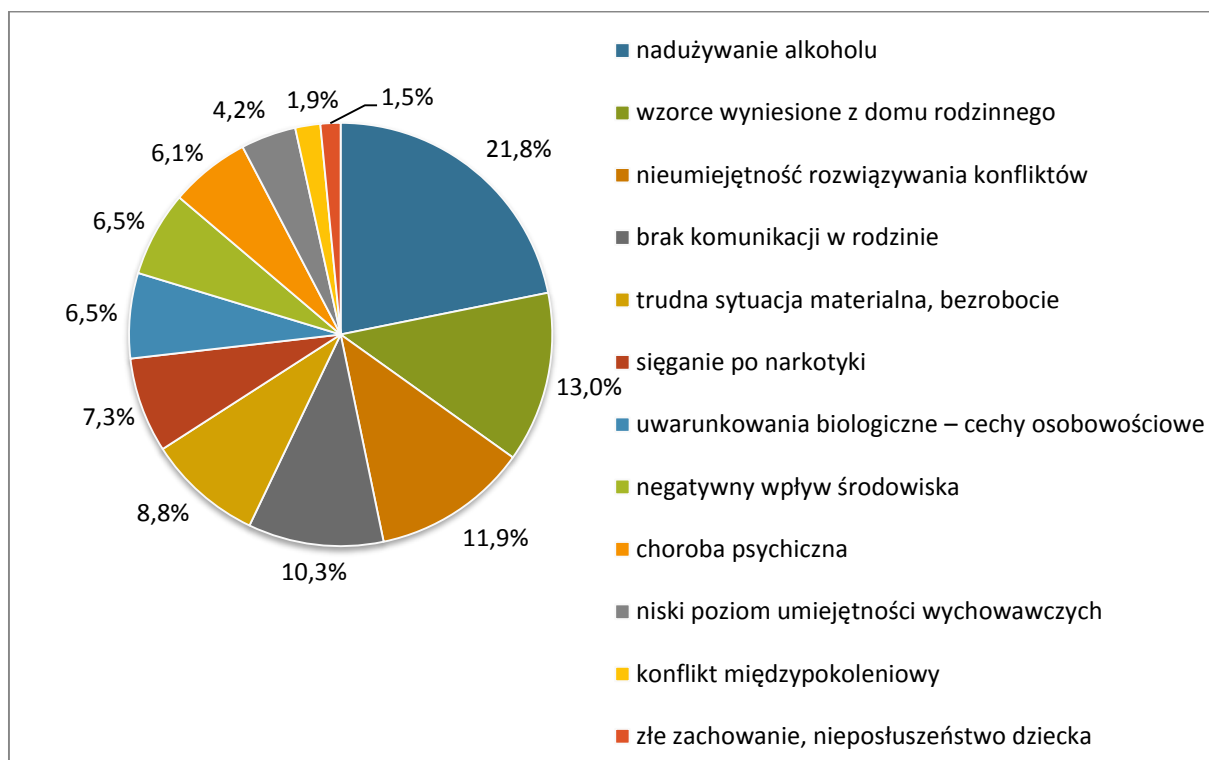
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Większość badanych (łącznie 54,5%) stwierdziła, że nie zna przypadków przemocy w rodzinie w gminie lub o nich nie słyszała. Odmienne zdania było w sumie 45,5% ankietowanych.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczną (47,9%) i fizyczną (39,6%).

Odpowiadając na następne pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

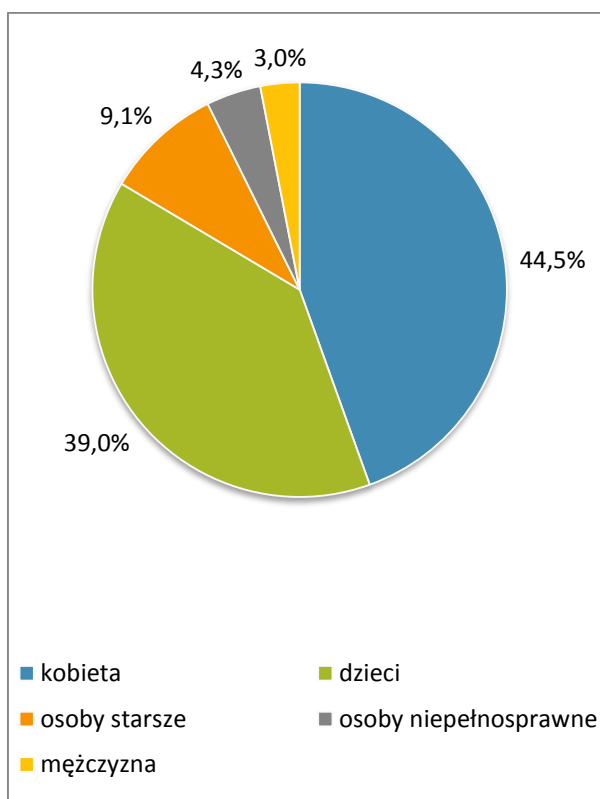

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

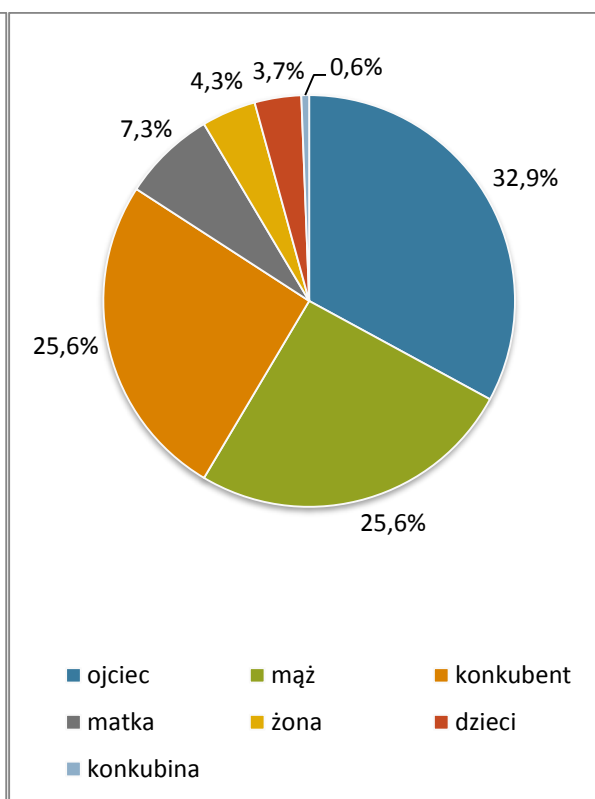
Zdaniem respondentów najczęstszym powodem przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu (21,8%). Wśród innych przyczyn ankietowani wymienili m.in. wzorce wyniesione z domu rodzinnego (13%), nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (11,9%) oraz brak komunikacji w rodzinie (10,3%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

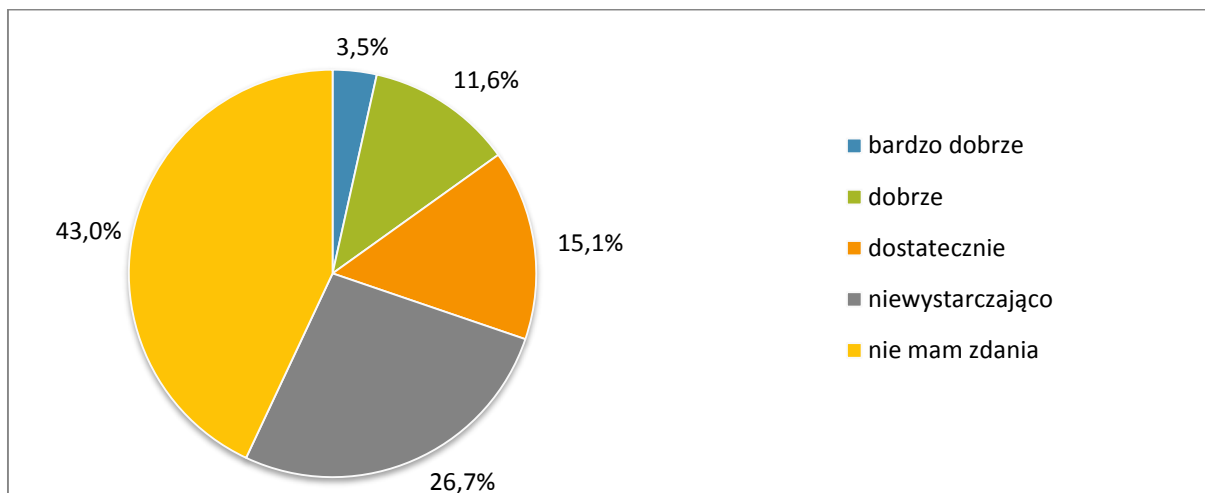

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

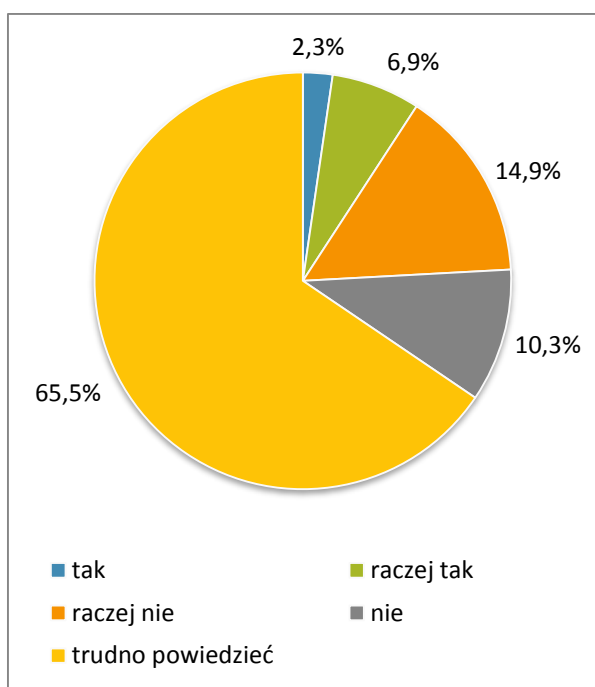
Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (44,5%) i dzieci (39%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 32,9% respondentów wskazało, że tą osobą jest ojciec, a po 25,6% że mąż i konkubent. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, ojcowie, konkubenci), a ofiarami kobiety i dzieci.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

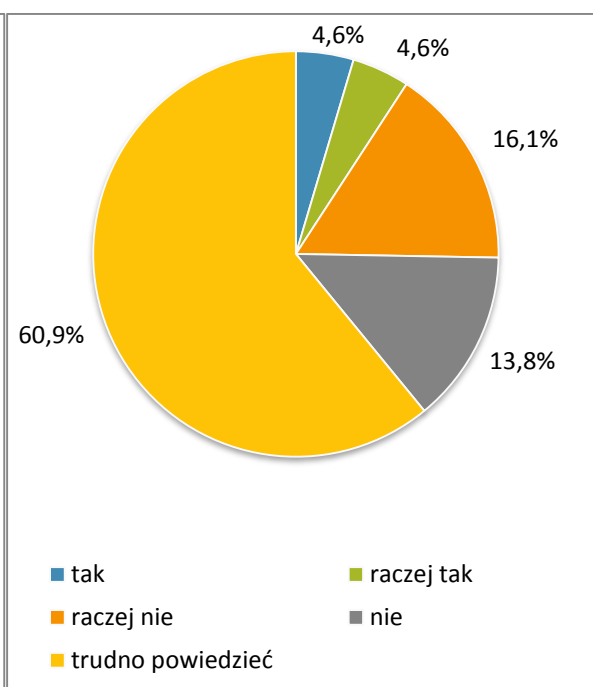
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

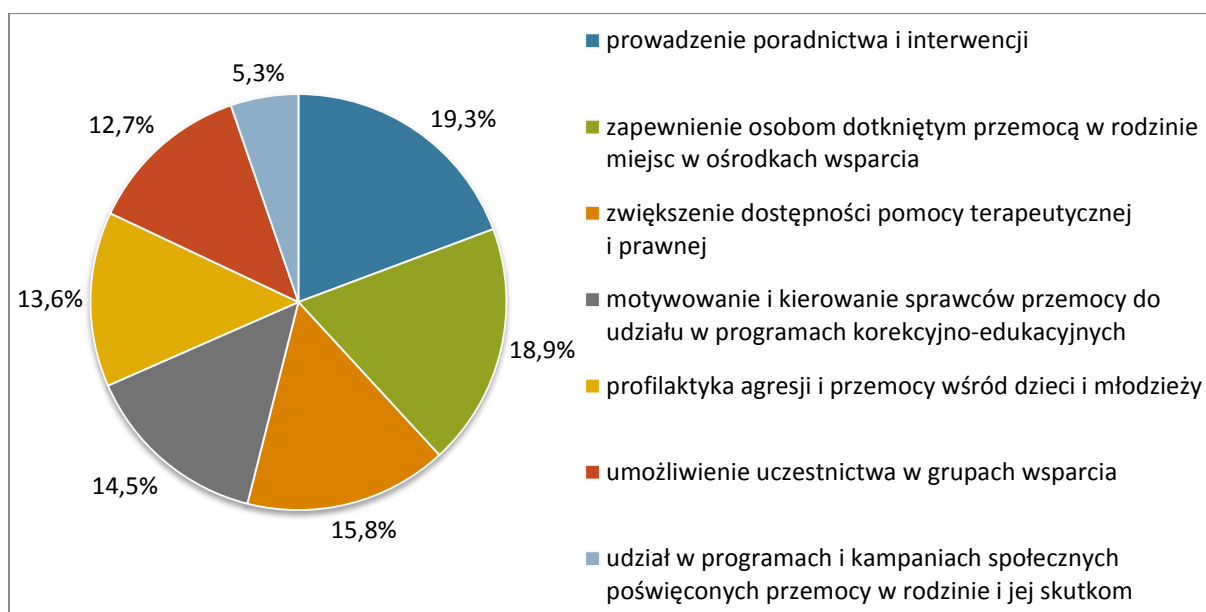
Najwięcej badanych (43%) nie miało zdania na temat prowadzonej w gminie działalności profilaktycznej związanej z problemem przemocy w rodzinie. Jednocześnie za niewystarczającą uznało ją 26,7%, a za dostateczną, dobrą lub bardzo dobrą po 15,1% ankietowanych.

W przypadku oceny dostępnej w gminie oferty pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, zdecydowana większość ankietowanych (65,5%) nie miała zdania w tej sprawie. Jednocześnie negatywną opinię na ten temat przedstawiło w sumie 25,2% respondentów, a pozytywną w sumie 9,2% badanych.

Nieco gorzej została oceniona oferta wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie. I tym razem większość ankietowanych (60,9%) nie miała zdania w tej sprawie, łącznie 29,9% respondentów uznało ofertę wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie za raczej niewystarczającą lub niewystarczającą, a odmienną opinię wyraziło w sumie 9,2% ankietowanych.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo i podejmować interwencje (19,3%), zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (18,9%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (15,8%) oraz motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (14,5%).

3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM PRZEMOCY W RODZINIE

W gminie Rzepin funkcjonuje kilka podmiotów świadczących pomoc i wsparcie dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. Należą do nich m.in.: Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Plac Ratuszowy 1, 69-110 Rzepin); Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych i Świetlica socjoterapeutyczna w Rzepinie (ul. Inwalidów Wojennych 3, 69-110 Rzepin) oraz Komisariat Policji w Rzepinie (ul. Dworcowa 26, 69-110 Rzepin). Wsparcie dla mieszkańców gminy dotkniętych problemem przemocy domowej świadczą również podmioty działające poza gminą. Są to: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach (ul. Sienkiewicza 28, 69-100 Słubice), Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kamieniu Wielkim (ul. Stawna 40, 66-460 Kamień Wielki), Komenda Powiatowa Policji w Słubicach (ul. Kazimierza Wielkiego 1, 69-100 Słubice) oraz Sąd Rejonowy w Słubicach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich (ul. Bohaterów Warszawy 3B, 69-100 Słubice).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie

Ośrodek systematycznie monitoruje rodziny, w których występuje problem przemocy, świadczy im wsparcie, a także organizuje szkolenia i warsztaty, bierze udział w kampaniach profilaktycznych, udziela informacji osobom doświadczającym przemocy i stosującym przemoc na temat profesjonalnych placówek wsparcia zlokalizowanych na terenie powiatu i województwa.

Ośrodek jest także odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz deleguje do niego swoich pracowników, a także realizuje procedury „Niebieskie Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W ramach swojej działalności Zespół zajmuje się diagnozowaniem przemocy w rodzinie oraz podejmowaniem działań zapobiegawczych i interwencyjnych w środowiskach zagrożonych i dotkniętych tym problemem.

W latach 2017-2019 odbyły się po 4 w każdym roku posiedzenia Zespołu, stale zwiększała się liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” (24 w 2017 r., 37 w 2018 r., 48 w 2019 r.), podobnie jak liczba osób objętych działaniami Zespołu (89 w 2017 r., 93 w 2018 r., 125 w 2019 r.). Zespół kierował sprawców przemocy do programu korekcyjno-edukacyjnego prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach (po 10 osób w latach 2017-2018), a w szczególnych przypadkach kierował sprawy do Prokuratury Rejonowej w Słubicach (po 10 spraw w latach 2017-2018 oraz 12 w 2019 r.). Do Prokuratury Rejonowej kierowano także wnioski o odizolowanie sprawców od ofiar przemocy (1 w 2018 r. i 4 w 2019 r.). Głównym powodem przemocy w rodzinie było nadużywanie alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzepinie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach prowadzonej działalności zajmuje się m.in. nawiązywaniem kontaktu z osobami doznającymi i stosującymi przemoc w rodzinie, prowadzeniem rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nie przemocy, motywowaniem sprawców przemocy do udziału w oddziaływaniach dla osób stosujących przemoc, motywowaniem dorosłych ofiar przemocy do zgłaszania się do miejsc specjalistycznej pomocy oraz profilaktyką.

W latach 2017-2019 członkowie GKRPA kontaktowali się z odpowiednio 6, 8 i 3 osobami doznającymi przemocy w rodzinie, odpowiednio 8, 12 i 5 sprawcami przemocy w rodzinie, a w 2017 i 2019 roku z odpowiednio 4 i 2 świadkami przemocy w rodzinie.

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Rzepinie

W Punkcie usługi świadczy 2 specjalistów: certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień oraz certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień i psycholog. W latach 2017-2019 objęli oni wsparciem odpowiednio 3, 3 i 2 osoby doznające przemocy w rodzinie oraz odpowiednio 4, 7 i 6 osób stosujących przemoc w rodzinie.

Świetlica socjoterapeutyczna w Rzepinie

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Oferuje pomoc dydaktyczną i pedagogiczną, zagospodarowanie czasu wolnego oraz możliwość rozwijania zainteresowań. W latach 2017-2019 w zajęciach świetlicowych brało udział po 15 dzieci w każdym roku.

Komisariat Policji w Rzepinie i Komenda Powiatowa Policji w Słubicach

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Rzepinie i Komendy Powiatowej Policji w Słubicach podejmują działania interwencyjne i prewencyjne w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie; biorą udział w zajęciach edukacyjnych dotyczących przemocy, prowadzą rozmowy profilaktyczne i pouczające, kierują do Sądu Rejonowego wnioski w przypadku nadużywania alkoholu i władzy rodzicielskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach

Realizując ustawowe zadania, Centrum zajmuje się m.in. przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jednostka realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, organizując konsultacje indywidualne oraz zajęcia grupowe ze specjalistami. Spotkania indywidualne prowadzone są przez specjalistów pracy z rodziną oraz psychologa. W ramach spotkań grupowych prowadzony jest Trening Zastępowania Agresji.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kamieniu Wielkim

Placówka oferuje tymczasowe, interwencyjne schronienie ofiarom przemocy i osobom w kryzysie. Udziela porad psychologicznych, prawnych i socjalnych, wsparcia w zakresie organizacji opieki, konsultacji lekarsko-pielęgniarskiej oraz kieruje na terapię uzależnień.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słubicach

Poradnia zajmuje się wspomaganie rozwoju i efektywnego uczenia się, wspieraniem uczniów w wyborze szkoły, zawodu i kierunku dalszego kształcenia oraz udzielaniem dzieciom, młodzieży, ich rodzicom, opiekunom i nauczycielom różnych form pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i doradczej.

Zadania te realizowane są w siedzibie Poradni oraz w szkołach i placówkach oświatowych powiatu słubickiego.

Sąd Rejonowy w Słubicach, III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Gmina współpracuje z kuratorami zawodowymi. Kurator realizuje określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, tel. 226687000

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oferuje: pomoc psychologiczną i prawną, umożliwia skorzystanie z ogólnopolskiej poradni mailowej i ogólnopolskiej poradni telefonicznej, zapewnia dostęp do Ośrodka dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, prowadzi działania szkoleniowe i doradcze dla organizacji państwowych (m.in. Ministerstwa, Policji) oraz dla osób prywatnych, corocznie organizuje ogólnopolski konkurs „Policjant, który mi pomógł” oraz wydaje pismo „Niebieska Linia”.

Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226)

Pod numerem Policyjnego Telefonu Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226) można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji m.in. na temat procedury „Niebieskie Karty”.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rzepin na lata 2021-2023 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie poprzez udzielanie pomocy osobom nim dotkniętym oraz oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.**

Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych oraz zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: operacyjny 1.: Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz Policja	2021-2023	liczba opracowanych diagnoz, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba lokalnych kampanii społecznych
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie prowadzenia w gminie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe	2021-2023	liczba podjętych inicjatyw, liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna – zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Poprawa jakości działań profilaktycznych.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, OPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, OIK, zakłady opieki zdrowotnej	2021-2023	liczba placówek prowadzących poradnictwo, liczba osób, którym udzielono porady, liczba programów, liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej
2. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, OPS-u, Policji	2021-2023	liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi	2021-2023	liczba posiedzeń zespołu, liczba osób objętych pomocą zespołu, liczba posiedzeń grup roboczych, liczba osób objętych pomocą grup roboczych
2. Kontynuowanie działalności i rozwijanie oferty funkcjonujących w gminie Punktu Konsultacyjnego	samorząd gminy, w tym Punkt Konsultacyjny	2021-2023	zakres i rodzaj świadczonych usług, liczba osób objętych wsparciem

3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	samorząd gminy, podmioty i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów
---	--	-----------	--

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 2.: Upowszechnianie informacji i prowadzenie edukacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, OPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz zakłady opieki zdrowotnej, lokalne media i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, liczba lokalnych kampanii społecznych
2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny	2021-2023	liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba osób uczestniczących w zajęciach

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 3.: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny, samorząd powiatowy, w tym PCPR, ośrodki wsparcia, w tym OIK, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego
2. Tworzenie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie	samorząd gminy	2021-2023	liczba mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie oraz liczba osób z nich korzystających
3. W razie potrzeby zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, oraz ośrodki wsparcia, w tym OIK	2021-2023	liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia oraz interwencji kryzysowej
4. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	samorząd gminy, grupy samopomocowe	2021-2023	liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem
5. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwanie dzieci i dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie	samorząd gminy, Policja i organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, liczba przesłuchanych dzieci i dorosłych

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rzepin na lata 2021-2023

6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji	2021-2023	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
7. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe	2021-2023	liczba programów terapeutycznych, liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym, liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, liczba grup terapeutycznych, liczba grup wsparcia
8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski	2021-2023	liczba opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania, liczba przyznanych mieszkań socjalnych

**Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie –
zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób
dotkniętych przemocą w rodzinie.**

Cel operacyjny 4.: Monitoring skuteczności działań pomocowych.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, Zespół Interdyscyplinarny	2021- 2023	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie

**Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie –
zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc
w rodzinie.**

**Cel operacyjny 1.: Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób
stosujących przemoc w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy
pomiędzy podmiotami je realizującymi.**

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Rozpowszechnianie w gminie baz danych oraz informatorów na temat podmiotów realizujących ofertę dla osób stosujących przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, Punkt Konsultacyjny	2021- 2023	umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy do dnia 15 sierpnia każdego roku

**Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
– zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Cel operacyjny 2.: Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	samorząd gminy, w tym przedstawiciele OPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, oraz przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej i Policji	2021-2023	liczba sporządzonych Niebieskich Kart oraz liczba rodzin nimi objętych, liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz braku zasadności podejmowania działań, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy
2. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	samorząd gminy, w tym OPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa	2021-2023	liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc

3. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i terapii	samorząd gminy, w tym GKRPA, OPS, Punkt Konsultacyjny	2021- 2023	liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach i terapii
--	---	---------------	---

**Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
– zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.**

Cel operacyjny 3.: Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Opracowanie, realizacja i badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, OPS, oraz organizacje pozarządowe	2021- 2023	liczba programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, liczba osób uczestniczących w programach oraz tych, które ukończyły program, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1.: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania	realizatorzy/partnerzy	czas realizacji	wskaźniki monitoringowe
1. Zapewnienie osobom pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe	2021- 2023	liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rzepin na lata 2021-2023 będzie finansowana:

- z budżetu gminy,
- ze środków samorządu powiatowego,
- ze środków samorządu wojewódzkiego,
- z dotacji z budżetu państwa,
- z programów rządowych z zakresu przeciwdziałania przemocy we rodzinie,
- z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz funduszy norweskich,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na realizację Programu w 2021 roku przewidziano w budżecie środki finansowe w wysokości 5.000 zł.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2022-2023 zostanie ujęta w przyjmowanej corocznie uchwale budżetowej Rady Miejskiej.

VI. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Rzepin na lata 2021-2023 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring i ewaluacja Programu, polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będą prowadzone corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych

zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie?	12
Wykres 2. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?	12
Wykres 3. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie	13
Wykres 4. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?	14
Wykres 5. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?	14
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	15
Wykres 7. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?	15
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?	15
Wykres 9. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	16